

Βρυξέλλες, 1 Οκτωβρίου 2021
(OR. en)

12174/21

SOC 536
EMPL 390
EDUC 309
ECOFIN 887

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Βασικές κοινωνικές προκλήσεις: Κύρια μηνύματα της ΕΚΠ με βάση την ετήσια επισκόπηση του δείκτη επιδόσεων κοινωνικής προστασίας - Έγκριση

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα κύρια μηνύματα που βασίζονται στην ετήσια επισκόπηση του δείκτη επιδόσεων κοινωνικής προστασίας και στις εξελίξεις όσον αφορά τις πολιτικές κοινωνικής προστασίας, όπως διατυπώθηκαν οριστικά από την Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας στις 21 Σεπτεμβρίου 2021, προκειμένου να εγκριθούν από το Συμβούλιο (EPSCO) στις 15 Οκτωβρίου 2021.

Η πλήρης έκθεση παρατίθεται στο έγγρ. 12174/21 ADD 1.

Τα προφίλ των χωρών σχετικά με τον δείκτη επιδόσεων κοινωνικής προστασίας (ΔΕΚΠ), τα οποία επισυνάπτονται στην παρούσα έκθεση, περιλαμβάνονται στα έγγραφα 12174/21 ADD 2-4.

Κύρια μηνύματα

1. Σε εκπλήρωση της εντολής της, όπως ορίζεται στο άρθρο 160 της ΣΛΕΕ, η Επιτροπή Κοινωνικής Προστασίας (ΕΚΠ) εκπόνησε για το Συμβούλιο την ετήσια επισκόπηση της για την κοινωνική κατάσταση στην ΕΕ και τις εξελίξεις πολιτικής στα κράτη μέλη, με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα δεδομένα και πληροφορίες. Σε αυτό το πλαίσιο, η ΕΚΠ επισημαίνει τα ακόλουθα συμπεράσματα και τις κοινές προτεραιότητες που θα πρέπει να κατευθύνουν τις προπαρασκευαστικές εργασίες για την ετήσια στρατηγική για τη βιώσιμη ανάπτυξη για το 2022.

Οι ευρείες κοινωνικές βελτιώσεις προς το τέλος της δεκαετίας στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»...

2. Πριν από την έξαρση της πανδημίας COVID-19 στις αρχές του 2020, η ΕΕ διερχόταν περίοδο σταθερής ανάπτυξης της οικονομίας και της απασχόλησης, χάρη στην οποία μπόρεσε να ανακάμψει περαιτέρω από τις αρνητικές επιπτώσεις της χρηματοπιστωτικής και οικονομικής κρίσης που σημειώθηκε την περίοδο 2008-2009, και μάλιστα να τις ξεπεράσει, κοντά στην έναρξη της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».
3. Κατά τη διάρκεια του 2019, η οικονομία της ΕΕ συνέχισε να μεγεθύνεται και η απασχόληση έφθασε στο υψηλότερο επίπεδο που είχε καταγραφεί ποτέ, ενώ η ανεργία στην ΕΕ, στο 6,7 %, επανήλθε στα επίπεδα που είχαν παρατηρηθεί τελευταία πριν από την κρίση του 2008.
4. Με την απασχόληση να έχει αυξηθεί σημαντικά, η οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών της ΕΕ, όπως αποτυπωνόταν στο ακαθάριστο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών (ΑΔΕΝ), σημείωνε βελτίωση, γεγονός που οδήγησε σε εκτεταμένες βελτιώσεις σε πολλούς άλλους κοινωνικούς δείκτες. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονταν οι μειώσεις του ποσοστού σοβαρής υλικής στέρησης, του ποσοστού υπερβολικής επιβάρυνσης με δαπάνες στέγασης και του κινδύνου φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού του συνολικού πληθυσμού και των παιδιών σε πολλά κράτη μέλη. Ωστόσο, οι αυξήσεις του κινδύνου φτώχειας για τα άτομα που ζούσαν σε οικογένειες (σχεδόν) ανέργων και η επιδείνωση ως προς το μέγεθος και τη διάρκεια της φτώχειας σε πολλά κράτη μέλη κατέδειξαν ότι ορισμένες πτυχές της κοινωνικής κατάστασης εξακολουθούσαν να είναι αισθητά χειρότερες σε σύγκριση με το 2008.

5. Μολονότι ο **αριθμός των ατόμων που διέτρεχαν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού** εξακολουθούσε να απέχει πολύ από τον στόχο μείωσης της φτώχειας που είχε οριστεί με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» για 20 εκατομμύρια λιγότερα άτομα σε κίνδυνο, η πτώση που σημείωνε ήταν συνεχής, με αποτέλεσμα το 2019 να καταγράφονται σχεδόν 10 εκατομμύρια λιγότεροι άνθρωποι σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού συγκριτικά με το 2008 (ή σχεδόν 12 εκατομμύρια λιγότεροι άνθρωποι, όταν δεν συνυπολογίζεται το Ηνωμένο Βασίλειο). Αυτό οφειλόταν κυρίως στη σημαντική μείωση του αριθμού των ατόμων που αντιμετώπιζαν σοβαρή υλική στέρηση και, σε μικρότερο βαθμό, του ποσοστού των ατόμων που ζούσαν σε οικογένειες (σχεδόν) ανέργων.

... ανακόπηκαν με την επιδημική έκρηξη της Covid-19

6. Οι ευρείες θετικές εξελίξεις στην κοινωνική κατάσταση **διακόπηκαν και στη συνέχεια διέγραψαν αντίστροφη πορεία λόγω της κρίσης που δημιούργησαν η επιδημική έκρηξη της COVID-19** και τα σχετικά μέτρα περιορισμού που έλαβαν τα κράτη μέλη για την καταπολέμηση της πανδημίας και την προστασία της ζωής και των μέσων διαβίωσης των πολιτών τους.
7. **Οι διάφοροι περιορισμοί στις κοινωνικές και οικονομικές δραστηριότητες έχουν πλήξει σημαντικά την οικονομία της ΕΕ.** Το ΑΕΠ στην Ευρώπη μειώθηκε συνολικά κατά 6,0 % για το 2020, παρά την έντονη ανάκαμψη της ευρωπαϊκής οικονομίας κατά το τρίτο τρίμηνο του 2020, όταν χαλάρωσαν οι περιορισμοί κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, προτού εισαχθούν εκ νέου, προκειμένου να συγκρατηθεί το δεύτερο κύμα της COVID-19.
8. Την ίδια περίοδο, **η απασχόληση μειώθηκε ελαφρά σε σύγκριση με τη μείωση της οικονομικής δραστηριότητας, σημειώνοντας πτώση κατά 1,5 %** (που αντιστοιχεί περίπου σε 3 εκατομμύρια λιγότερους απασχολούμενους) σε σύγκριση με το 2019. Αυτή η σχετικά ήπια μείωση της απασχόλησης οφειλόταν στην ισχυρή συμβολή των αυτόματων σταθεροποιητών και στη μαζική εισαγωγή συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας από τα κράτη μέλη, ορισμένα εκ των οποίων έλαβαν στήριξη από την ΕΕ μέσω της *προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE)* και άλλων παρόμοιων μέτρων για την αγορά εργασίας.

Τα συστήματα κοινωνικής προστασίας αποτέλεσαν τον κύριο παράγοντα σταθεροποίησης για τα εισοδήματα των νοικοκυριών και για τη στήριξη της συνεχούς πρόσβασης στις κοινωνικές υπηρεσίες...

9. Τα συστήματα κοινωνικής προστασίας αποτέλεσαν τον κύριο παράγοντα σταθεροποίησης για τη στήριξη των εισοδημάτων των νοικοκυριών, καθώς οι κοινωνικές παροχές, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας, διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στον μετριασμό της συνολικής μείωσης των εισοδημάτων των νοικοκυριών το 2020. Συχνά η πρόσβαση στα συστήματα κοινωνικής προστασίας γινόταν προσωρινά ευκολότερη, προκειμένου να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα των συστημάτων όσον αφορά την προστασία των ατόμων που έχασαν τη δουλειά ή το εισόδημά τους. Ο στόχος αυτός υποστηρίχθηκε σε μικρότερο βαθμό με προσαρμογές των φόρων εισοδήματος και περιουσίας και άλλα μέτρα κοινωνικής πολιτικής που θεσπίστηκαν ταχέως.
10. Αποτυπώνοντας αυτόν τον σταθεροποιητικό αντίκτυπο, ενώ το διάμεσο εισόδημα από εργασία του ενεργού πληθυσμού (18-64) εκτιμάται ότι μειώθηκε κατά 7,2% στην ΕΕ συγκριτικά με το 2019, το διάμεσο διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών καθώς και το **συνολικό ποσοστό εισοδηματικής ανισότητας και κινδύνου φτώχειας εκτιμάται ότι έχουν παραμείνει σε γενικές γραμμές σταθερά** (σύμφωνα με τις ταχείες εκτιμήσεις της Eurostat για τα εισοδήματα του 2020), παρότι με σημαντικές αποκλίσεις ανά χώρα και ηλικιακή ομάδα.

... ωστόσο η τρέχουσα κρίση έχει πλήξει περισσότερο τα άτομα που βρίσκονταν ήδη σε ευάλωτη κατάσταση.

11. Παρά τον ρόλο που διαδραματίζουν τα συστήματα κοινωνικής προστασίας με σκοπό τον μετριασμό, η **τρέχουσα κρίση έχει πλήξει εντονότερα τα ευάλωτα άτομα**, μεταξύ των οποίων τα άτομα που έχουν επισφαλείς ή άτυπες μορφές απασχόλησης· τα άτομα με αναπηρία και ανάγκες μακροχρόνιας φροντίδας (καθώς και οι φροντιστές τους)· οι νεότεροι εργαζόμενοι, οι οποίοι είναι πιθανόν να υπερεκπροσωπούνται σε τομείς που επλήγησαν πιο έντονα από τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης· οι οικογένειες και τα παιδιά που βρίσκονται σε ευάλωτη θέση· οι άστεγοι· οι μετανάστες· και οι εθνοτικές μειονότητες. Ειδικότερα, οι ηλικιωμένοι ή τα άτομα με υποκείμενες παθήσεις έχουν εκτεθεί ιδιαίτερα στους κινδύνους που ενέχει ο ιός COVID-19 για την υγεία. Επιπλέον, οι γυναίκες, οι οποίες υπερεκπροσωπούνται σε κρίσιμους τομείς της υγείας και των κοινωνικών υπηρεσιών, και ιδίως τα μονογονεϊκά νοικοκυριά, αναγκάστηκαν να αντιμετωπίσουν τον αυξημένο φόρτο εργασίας και τις ευθύνες φροντίδας κατά τη διάρκεια της κρίσης.

12. Το 2021, παρότι σημειώθηκαν ορισμένες βελτιώσεις στη συνολική οικονομική κατάσταση των ευρωπαϊκών νοικοκυριών, η οικονομική δυσχέρεια¹ παραμένει ιδιαίτερα έντονη για τα άτομα με χαμηλά εισοδήματα, γεγονός που υποδηλώνει ότι **ο οικονομικός αντίκτυπος της κρίσης εξακολουθεί να γίνεται πιο έντονα αισθητός από εκείνους που βρίσκονται στο κατώτερο τμήμα της εισοδηματικής κατανομής**. Συχνά τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος αντιμετωπίζουν περισσότερες δυσκολίες κατά τη διάρκεια της πανδημίας, καθώς είναι πιθανότερο να ζουν σε υπερπλήρεις κατοικίες ή κακές συνθήκες στέγασης και να μην έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο στο σπίτι.
13. Παρά τον σχετικά περιορισμένο αντίκτυπο της πανδημίας στα συνταξιοδοτικά συστήματα βραχυπρόθεσμα, οι εισοδηματικές ανισότητες μεταξύ των ηλικιωμένων εξακολουθούν να υφίστανται, με τις ανισότητες μεταξύ των φύλων να γίνονται εντονότερες στην προχωρημένη ηλικία. Μετά από μία δεκαετία θετικής πορείας, ανακόπηκε η πρόοδος όσον αφορά τη μείωση του κινδύνου της φτώχειας ή του κοινωνικού αποκλεισμού των ηλικιωμένων στην ΕΕ.

Επικείμενες εξελίξεις:

14. Οι τελευταίες προβλέψεις² δείχνουν ότι η βελτίωση της κατάστασης της υγείας, που συνδέεται με την αύξηση των ποσοστών εμβολιασμού, και η συνεχιζόμενη χαλάρωση των μέτρων περιορισμού θέτουν εκ νέου σε κίνηση τις οικονομίες της ΕΕ, με το ΑΕΠ να αναμένεται να αυξηθεί κατά 4,8 % το 2021. Και ενώ η ταχύτητα της ανάκαμψης θα διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών, **όλα τα κράτη μέλη αναμένεται να γεφυρώσουν το χάσμα με τα προ της κρίσης επίπεδα παραγωγής τους έως το τέλος του 2022**.
15. **Η απασχόληση αναμένεται να χρειαστεί περισσότερο χρόνο για να ανακάμψει στα προ της κρίσης επίπεδα**, καθώς υπάρχει περιθώριο αύξησης των ωρών εργασίας προτού οι εταιρείες αρχίσουν να προσλαμβάνουν εκ νέου. Εκτός από την ταχύτητα της οικονομικής ανάκαμψης, οι προοπτικές της αγοράς εργασίας θα εξαρτηθούν επίσης από το χρονοδιάγραμμα της απόσυρσης της στήριξης πολιτικής και από τον ρυθμό με τον οποίο οι εργαζόμενοι ανακατανομονται μεταξύ τομέων και επιχειρήσεων μετά την πανδημία και στο πλαίσιο της πράσινης και της ψηφιακής μετάβασης.
16. **Τα συστήματα κοινωνικής προστασίας αναμένεται να παραμείνουν υπό πίεση βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα**, δεδομένων της πολυπλοκότητας των προκλήσεων και των επιπτώσεων της κρίσης της COVID-19 στους πλέον ευάλωτους.

¹ Το ποσοστό των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι «πρέπει να χρησιμοποιήσουν αποταμιεύσεις ή να χρεωθούν για την κάλυψη τρεχουσών δαπανών».

² [Θερινές οικονομικές προβλέψεις του 2021: Η επανέναρξη τροφοδοτεί την ανάκαμψη | Ευρωπαϊκή Επιτροπή \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/economy_finance/quarterly-economic-projections-2021_en)

Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθες κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής:

17. Για την ανάκαμψη από την κρίση και την καλύτερη προετοιμασία για μελλοντικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης, **τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να δίνουν προτεραιότητα σε μέτρα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, την αντιμετώπιση των αυξανόμενων εισοδηματικών ανισοτήτων, καθώς και για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων κοινωνικής προστασίας.** Οι εθνικές αντιδράσεις θα πρέπει να συνεχίσουν να επικεντρώνονται στην κατάσταση των ευάλωτων ατόμων και να περιλαμβάνουν μηχανισμούς για τη στήριξή τους.
18. Θα πρέπει να ενταθούν οι προσπάθειες για την παροχή **ισχυρής προστασίας του ελάχιστου εισοδήματος, σε συνδυασμό με την πρόσβαση σε κοινωνικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας και αγορές εργασίας χωρίς αποκλεισμούς,** σύμφωνα με την προσέγγιση της ενεργητικής ένταξης και λαμβανομένου υπόψη του πρωταρχικού στόχου της ΕΕ για τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Υπό αυτήν την έννοια, οι επενδύσεις στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα της μακροχρόνιας φροντίδας και στον τομέα της υγείας, καθώς και στο ανθρώπινο κεφάλαιο, θα πρέπει να διατηρηθούν ή να επεκταθούν, όπου χρειάζεται. Οι επενδύσεις αυτές θα στηρίζουν την ανάκαμψη και θα συμβάλουν στην ενίσχυση των αυτόματων σταθεροποιητών, καθιστώντας έτσι τις οικονομίες και τις κοινωνίες πιο ανθεκτικές σε μελλοντικές κρίσεις. Για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, οι οργανώσεις της κοινωνικής οικονομίας μπορούν να αποτελέσουν σημαντικό εταίρο για τις δημόσιες αρχές.
19. Η κάλυψη, η δυνατότητα μεταφοράς, η επάρκεια και η διαφάνεια των δικαιωμάτων **κοινωνικής προστασίας** θα πρέπει να εξακολουθήσουν να αντιμετωπίζονται με διαρθρωτικό τρόπο, μεταξύ άλλων μέσω της συνεκτίμησης των προσωρινών μέτρων που ελήφθησαν ως αντίδραση στην κρίση. Η σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους³ θα πρέπει να καθοδηγεί τις προσπάθειες των κρατών μελών. Τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να εφαρμόσουν αποτελεσματικά τα εθνικά σχέδια που υποβλήθηκαν πρόσφατα βάσει της σύστασης. Ο αντίκτυπος των σχεδίων θα πρέπει να παρακολουθείται προσεκτικά.
20. Θα εξακολουθήσουν να απαιτούνται στοχευμένες προσπάθειες για τη στήριξη των **παιδιών που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικού αποκλεισμού,** σύμφωνα και με τη σύσταση του Συμβουλίου για μια ευρωπαϊκή εγγύηση για τα παιδιά⁴. Οι ολοκληρωμένες δράσεις για την προώθηση των ίσων ευκαιριών μέσω της παροχής ενός συνόλου βασικών υπηρεσιών για τα παιδιά που έχουν ανάγκη μπορούν να συμβάλουν στη διακοπή της μεταβίβασης της φτώχειας από γενιά σε γενιά.

³ [Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους \(2019/C 387/01\)](#)

⁴ [Σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά \[\(ΕΕ\) 2021/1004\]](#)

21. Η κοινωνική ένταξη των **ατόμων με αναπηρία** πρέπει να ενισχυθεί, σύμφωνα με την *Ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2021-2030*⁵, μέσω της παροχής πιο συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, κατάλληλης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και μακροχρόνιας φροντίδας, και ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας που είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες τους.
22. Απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για την κοινωνική ένταξη **των μεταναστών και των προσφύγων**, η οποία καθιστά αναγκαίες μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που θα συνδέει την κατάρτιση και την ενίσχυση των δεξιοτήτων με ευκαιρίες απασχόλησης, καθώς και την πρόσβαση σε υπηρεσίες, ιδίως υγειονομική περίθαλψη και στέγαση.
23. Απαιτούνται επίσης διαρθρωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση της **έλλειψης στέγης και του αποκλεισμού από τη στέγαση**. Τα μέτρα αυτά θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα σε ολοκληρωμένες προσεγγίσεις που συνδυάζουν την πρόληψη, την ταχεία πρόσβαση σε μόνιμη στέγαση και την παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών. Η κατασκευή νέων κοινωνικών κατοικιών ή η πρόσβαση σε στεγαστική βοήθεια θα πρέπει να επιταχυνθεί ή να βελτιωθεί, όπου χρειάζεται. Τα σχέδια των κρατών μελών για τους εμβολιασμούς θα πρέπει να εξασφαλίζουν επαρκή προσέγγιση των ατόμων που βρίσκονται σε καταφύγια και των αστέγων. Θα πρέπει να αξιοποιηθούν πλήρως οι δυνατότητες της ευρωπαϊκής πλατφόρμας για την καταπολέμηση της αστεγίας, προκειμένου να ενισχυθεί η συνεργασία μεταξύ των διαφόρων ενδιαφερόμενων φορέων που συμμετέχουν στην αντιμετώπιση του ζητήματος.
24. Σύμφωνα με τα πορίσματα της έκθεσης⁶ του 2021 για την επάρκεια των συντάξεων, που εκπόνησαν από κοινού η ΕΚΠ και η Επιτροπή, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στις πιο **μακροπρόθεσμες προκλήσεις που σχετίζονται με τη διατήρηση της επάρκειας και της βιώσιμης χρηματοδότησης των συντάξεων** στο πλαίσιο μιας γηράσκουσας κοινωνίας και της μεταβαλλόμενης οικονομίας και αγοράς εργασίας.
25. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να συνεχίσουν να λαμβάνουν **μέτρα για την παράταση του επαγγελματικού βίου**. Οι προσπάθειες για την προσαρμογή των απαιτήσεων, των παροχών ή των ποσοστών σώρευσης σχετικά με την ηλικία συνταξιοδότησης ή τη σταδιοδρομία ώστε να αντικατοπτρίζεται η αύξηση του προσδόκιμου ζωής θα πρέπει να συμπληρώνονται με στρατηγικές ενεργού γήρανσης και ευέλικτες επιλογές εργασίας, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας συνδυασμού των συντάξεων με το εισόδημα από την εργασία.

⁵ [Στρατηγική για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία \(COM\(2021\) 101 final\)](#)

⁶ [Έκθεση του 2021 για την επάρκεια των συντάξεων, που εκπόνησαν από κοινού η ΕΚΠ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)

26. Απαιτούνται συνεχείς προσπάθειες για τη **μείωση του συνταξιοδοτικού χάσματος μεταξύ των φύλων**, καθώς και για την εξασφάλιση επαρκούς κάλυψης και ευκαιριών για τους **εργαζομένους με άτυπες μορφές απασχόλησης και τους αυτοαπασχολούμενους** με σκοπό την απόκτηση συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων.
27. Στον τομέα της **υγειονομικής περίθαλψης**, η ενίσχυση της ανθεκτικότητας, της αποτελεσματικότητας και της προσβασιμότητας των συστημάτων υγείας θα πρέπει να παραμείνει στο επίκεντρο των προσπαθειών των κρατών μελών. Η κρίση κατέδειξε την αξία των **ισχυρών δικτύων ασφαλείας**, καθώς και τη στρατηγική σημασία του **αποτελεσματικού συντονισμού μεταξύ των κοινωνικών συστημάτων και των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης** για την παροχή πρόσβασης σε ποιοτική φροντίδα για όλους.
28. Απαιτείται ανανεωμένη προσοχή στην **πρόληψη των ασθενειών και στην προαγωγή της υγείας**, καθώς και στη βελτίωση της **παροχής πρωτοβάθμιας περίθαλψης**. Εν προκειμένω, περιλαμβάνεται η εξασφάλιση της διαθεσιμότητας καλά εκπαιδευμένου και επαρκώς υποστηριζόμενου **ιατρικού προσωπικού**.
29. Καινοτόμες προσεγγίσεις στην παροχή υγειονομικής περίθαλψης θα μπορούσαν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση της έλλειψης εργαζομένων στον τομέα της υγείας. Μια μικτή προσέγγιση, η οποία θα **συμπληρώνει τη φυσική παροχή υπηρεσιών με ψηφιακές υπηρεσίες**, μπορεί να συμβάλει στην προώθηση της πρόσβασης σε ποιοτική υγειονομική περίθαλψη για όλους. Ταυτόχρονα, θα πρέπει να παρέχονται πρόσθετες πληροφορίες και υποστήριξη σε όσους διαθέτουν περιορισμένες ψηφιακές δεξιότητες και περιορισμένη πρόσβαση σε ψηφιακές υποδομές, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν μένουν πίσω.
30. Πέραν της πανδημίας COVID-19, και σύμφωνα με τα πορίσματα της έκθεσης⁷ του 2021 για τη μακροχρόνια φροντίδα, που εκπόνησαν από κοινού η ΕΚΠ και η Επιτροπή, τα κράτη μέλη πρέπει να εντείνουν σημαντικά τις προσπάθειές τους για την αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προκλήσεων σε σχέση με τη **μακροχρόνια φροντίδα**. Ειδικότερα, αυτό συνεπάγεται διασφάλιση της διαθεσιμότητας οικονομικά προσιτών και προσβάσιμων υπηρεσιών μακροχρόνιας φροντίδας υψηλής ποιότητας σε όλους όσους τη χρειάζονται· αντιμετώπιση των προκλήσεων όσον αφορά το εργατικό δυναμικό και στήριξη των ατόμων που παρέχουν μακροχρόνια φροντίδα· και ενίσχυση της σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας της μακροχρόνιας φροντίδας σε καιρούς αυξανόμενης ζήτησης και συρρίκνωσης του εργατικού δυναμικού, μεταξύ άλλων μέσω της αξιοποίησης των δυνατοτήτων της ψηφιοποίησης και μέσω της εστίασης στην πρόληψη.

⁷ [Έκθεση του 2021 για τη μακροχρόνια φροντίδα, που εκπόνησαν από κοινού η ΕΚΠ και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή](#)

31. Τα μέτρα που υπερβαίνουν το πεδίο της κοινωνικής πολιτικής θα πρέπει επίσης να στοχεύουν, κατά προτεραιότητα, στη βελτίωση της κοινωνικής κατάστασης σε ολόκληρη την Ένωση. Όλες οι μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση, πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις κοινωνικές ανησυχίες και τις ανησυχίες για την απασχόληση. Οι εκτιμήσεις των διανεμητικών επιπτώσεων μπορούν να βοηθήσουν ώστε να προλαμβάνονται δυσμενείς κοινωνικές επιπτώσεις.
32. Ο ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων θα πρέπει να συνεχίσει να καθοδηγεί τις προσπάθειες κατά την περίοδο ανάκαμψης. Οι τρεις νέοι πρωταρχικοί στόχοι της ΕΕ του σχεδίου δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, οι οποίοι χαιρετίστηκαν από τους ηγέτες της ΕΕ στη διακήρυξη του Πόρτο⁸ και πρόκειται να επιτευχθούν έως το τέλος της δεκαετίας στους τομείς της απασχόλησης, των δεξιοτήτων και της μείωσης της φτώχειας, θα πρέπει να δώσουν ώθηση στην εφαρμογή του πυλώνα τους επόμενους μήνες και έτη. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη καλούνται να θέσουν φιλόδοξους και ρεαλιστικούς εθνικούς στόχους που θα συμβάλουν επαρκώς στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ, λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές περιστάσεις.
33. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα κονδύλια που διατίθενται στο πλαίσιο του μέσου ανάκαμψης «Next Generation EU», καθώς και του ενισχυμένου προϋπολογισμού της ΕΕ για την περίοδο 2021-2027. Ειδικότερα, οι συνέργειες μεταξύ της προστασίας του κλίματος και της ψηφιοποίησης, αφενός, και των επενδύσεων σε κοινωνικές υποδομές και δεξιότητες, αφετέρου, θα πρέπει να αξιοποιηθούν και με αυτόν τον τρόπο να συμβάλλουν σε μια δίκαιη μετάβαση. Τα κονδύλια θα διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη στήριξη της ανάκαμψης, μέσω της παροχής χρηματοδότησης σε προγράμματα για την επανεκκίνηση της οικονομίας και την αντιστροφή των κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας.
34. Το Ευρωπαϊκό Εξαμήνο εξακολουθεί να αποτελεί αποτελεσματικό εργαλείο συντονισμού για την προώθηση της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς οικονομικής ανάπτυξης, της ανταγωνιστικότητας, της απασχόλησης και της επαρκούς κοινωνικής προστασίας και κοινωνικής ένταξης. Εξακολουθεί να είναι σημαντικό να διατηρείται η ισορροπία μεταξύ των προσωρινών στοχευμένων προσαρμογών που σχετίζονται με την έναρξη του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας και του ευρύτερου σκοπού του Εξαμήνου. Στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος του Συμβουλίου EPSCO και των συμβουλευτικών οργάνων του στη διαδικασία του Εξαμήνου θα πρέπει να διατηρηθεί σύμφωνα με τους προηγούμενους κύκλους του Εξαμήνου και με πλήρη εφαρμογή της Συνθήκης (άρθρο 148 της ΣΛΕΕ) και των αντίστοιχων εντολών των συμβουλευτικών οργάνων.

⁸ [Η διακήρυξη του Πόρτο \(ιστότοπος του Συμβουλίου, 7 Μαΐου 2021\)](#)

- 35.** Για την ενίσχυση της κοινωνικής Ευρώπης και τη στήριξη της εφαρμογής του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων, **θα πρέπει να πραγματοποιείται εποικοδομητικός διάλογος μεταξύ των θεσμικών οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών, των κοινωνικών εταίρων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών.**
- 36.** Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καλείται να λάβει υπόψη της τις ανωτέρω κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής κατά τις προπαρασκευαστικές εργασίες της ετήσιας στρατηγικής για τη βιώσιμη ανάπτυξη για το 2022.
-